

BLUMOVA TAKSONOMIJA

Ishodi učenja – definisati pitanja

Potpuno definisano pitanje za ishod učenja ima **tri komponente**:

1. *aktivni glagol* koji na vidljiv ili čujan način opisuje ono što će učenik moći učiniti po završetku učenja;
2. *uslove* pod kojima će učenik pokazati svoje novo znanje ili vještinu;
3. *minimalni kriterijum prolaznosti*.

U nekim slučajevima treća komponenta može izostati.

Primjeri

- (1) *Napravi (napiši, nacrtaj), (2) koristeći tekst u udžbeniku... (3) najmanje tri...*
(1) *Objasni... (2) služeći se priloženim tekstom i stečenim znanjem o...*

Revidirana Blumova taksonomija ima četiri kategorije znanja i šest nivoa kognitivnih procesa

Četiri kategorije znanja su:

- A. činjenično znanje
- B. konceptualno znanje
- C. proceduralno znanje (sposobnost istraživanja, odnosno kako nešto učiti)
- D. metakognitivno znanje (znanje kako učiti).

Svih šest nivoa kognitivnih procesa mogu se ostvarivati u jednoj od četiri kategorije znanja.

Šest nivoa kognitivnih procesa

Kognitivno područje poznaje šest nivoa kognitivnih procesa koji se izražavaju aktivnim glagolima. To su glagoli čija je radnja vidljiva ili čujna, pa prema tome i mjerljiva – za razliku od nemjerljivih glagola. Kategorije su sljedeće:

- 1. ZAPAMTI**
- 2. OBJASNI**
- 3. PRIMIJENI**
- 4. ANALIZIRAJ**
- 5. VREDNUJ**
- 6. STVARAJ**

Za svaki nivo dato je po nekoliko glagola:

1. ZAPAMTI (prvi nivo – povlačenje podataka iz memorije)

Prepoznaj
Ponovi
Izdvoji
Prisjeti se
Načini popis
Definiši
Imenuj
Poređaj
Poveži
Izreci definiciju

2. OBJASNI (drugi nivo – razumijevanje onoga što je naučeno)

Objasni svojim riječima
Interpretiraj
Identifikuj
Klasifikuj
Izvijesti
Pokaži
Preoblikuj
Razlikuj
Sažmi
Uporedi

3. PRIMIJENI (treći nivo – upotreba koncepata za rješavanje problema)

Demonstriraj
Ilustruj
Interpretiraj
Izračunaj
Pokaži
Poveži
Predvidi
Izvedi
Prikupi

Prilagodi
Primijeni zakon
Načini skicu, grafikon i sl.
Dramatizuj
Intervjuiši

4. ANALIZIRAJ (četvrti nivo – raščlanjivanje na sastavne djelove)

Identifikuj motive, uzroke i sl.
Izdvoji
Kategoriziraj
Komentariši
Nacrtaj umnu mapu
Napravi dijagram
Raščlani
Razluči
Poređaj
Uporedi
Suprotstavi
Napravi mapu, grafikon i sl.
Ustanovi sličnost/razliku
Skiciraj
Poređaj po važnosti

5. VREDNUJ (peti nivo – ocjena vrijednosti nečega/nekoga prema unutrašnjim ili spoljnim kriterijima)

Argumentuj svoje mišljenje
Izaberi opciju
Kritički prosudi
Odbrani stav
Ocijeni
Opravdaj
Podrži argumentima
Predvidi moguće posljedice
Preispitaj činjenice ili stav
Rangiraj
Procijeni sam/samu sebe i svoj rad ili stav

6. STVARAJ (šesti nivo – kreiranje nečeg novog)

Načini

Klasificiraj (na novi način)

Konstruiši

Napiši scenarij, esej, izvještaj i sl.

Planiraj

Postavi hipotezu

Preuredi

Razvij

Komponuj

Napiši pjesmu

Uredi školski list i sl.

Vodi raspravu i sl.

Zaključ

Dizajniraj

Organizuj

NEMJERLJIVI GLAGOLI

(„nevidljivi“ glagoli koje ne smijemo upotrebljavati)

Znati

Razumjeti

Voljeti

Željati

Upoznati

Smatrati

Usvojiti

Shvatiti

Spoznati

Zapamtiti

Steći znanja

Naučiti

Cijeniti

Osvijestiti